

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **I. H.**, zastoupen Mgr. Lukášem Venclem, advokátem se sídlem V Pražské bráně 74, Beroun, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 23. 10. 2008, č. j. 47 Az 49/2008 - 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátovi Mgr. Lukáši Venclovi, **se určuje** na odměně za zastupování a na náhradě hotových výdajů částka 2400 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 23. 10. 2008, č. j. 47 Az 49/2008 - 29, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) ze dne 18. 7. 2008, č. j. OAM-377/LE-BE03-BE07-2008, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do s. ř. s. byl zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah

vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že kasační stížnost se týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, ať už na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná také v případě potřeby tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. Dále bude kasační stížnost přijatelná tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Z výše uvedeného plyne, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je však rovněž uvést, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci konstatuje, že stěžovatel opírá kasační stížnost o důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítal, že ministerstvo vydalo rozhodnutí v rozporu se základními zásadami správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a krajský soud touto vadou zatížil následně i napadený rozsudek, neboť správní rozhodnutí shledal zcela v souladu se zákonem.

Nejvyšší správní soud, vycházející ze své ustálené judikatury, konstatuje, že azylové řízení a udělení mezinárodní ochrany není univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím nebo nepříznivou hospodářskou situací v zemi původu žadatele; důvody pro poskytnutí mezinárodní ochrany jsou zákonem vymezeny poměrně úzce. Stěžovatel neuvedl ve své žádosti o udělení mezinárodní ochrany žádné azylově relevantní důvody. Předpokladem zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné (§ 16 zákona o azylu) je především to, že žadatel uvádí okolnosti, jež zcela

zřejmě nelze podřadit pod ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, podle nichž se azyl neudílí po věcné stránce. Povinnost zjistit skutečný stav věci má ministerstvo pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Povinností správního orgánu je pak zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle zákona o azylu jen tehdy, pokud žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v zákoně uvedené. Ze žádného ustanovení zákona o azylu však nelze dovodit, že by ministerstvu vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu, jež žadatel neuplatnil, a poté k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. V tomto smyslu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, který je uveřejněn pod č. 181/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

Ke stěžovatelským ekonomickým důvodům pro které opustil zemi původu, tj. nemožnosti splácet vysoký dluh věřitelům, se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře konstantně již několikrát vyslovil, např. v rozsudku ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 - 64, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož „obtíže žadatele o azyl, spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštního zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“. V této souvislosti lze poukázat i na rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003 - 60, dostupný na www.nssoud.cz, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že „žádost o azyl, jejímiž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami (s tzv. mafií) v domovském státě je podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu zřejmě bezdůvodná a to tím spíše, pokud žadatel podal žádost o azyl až po delším pobytu v České republice a po policejní kontrole, což svědčí tomu, že důvodem jeho žádosti nebyly problémy žalobce se státními orgány domovského státu, ale toliko snaha o legalizaci pobytu v České republice. Na žadatele se v tomto případě nevztahuje ani překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“ Dále lze poukázat i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2004, č. j. 5 Azs 25/2003 - 94, dostupný na www.nssoud.cz, v němž je uvedeno, že „zákonodárce v § 12 zákona o azylu implementoval článek 1 písm. A. odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, přijaté v Ženevě dne 28. 7. 1951, a článek 1 odst. 2 Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků, přijatého v New Yorku dne 31. 1. 1967, vyhlášené sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb., z nichž zřetelně vyplývá, že pojem uprchlík se vztahuje na osobu, která se nachází mimo svou vlast a obává se represí ze strany státu z důvodu příslušnosti k určité společenské vrstvě, resp. sociální skupině. Strach vrátit se do vlasti kvůli neznámým vyděračům (přičemž tato situace souvisí s podnikatelskými aktivitami manžela žadatelky o azyl) takovou státní represí není. V takovém případě je namístež zamítnout žádost o azyl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.“

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námítky podávané v kasační stížnosti a krajský soud při svém rozhodování postupoval ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatele nepřijatelnou, a proto ji odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věta první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Stěžovateli byl v řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupcem advokát a podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ustanovení § 7 a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky náleží advokátovi

odměna za jeden úkon právní služby (doplnění kasační stížnosti) v částce 2100 Kč a podle ustanovení § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč, celkem tedy 2400 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. července 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu